

DEBATT

TRAFIKKAOS

Vet de ansvarlige hvor ille trafikken er i dag?

Handlingslammelse må vel være et beskrivende uttrykk for håndtering av samferdsel på Nord-Jæren for tiden. Veksten på Forus har pågått i lang tid, og det skulle vel ikke stor fantasi til for å forutse at trafikken før eller siden ville tette igjen det gamle veinettet, dersom intet ble gjort.

Som Harald Minge sier (Aftenbladet 31. januar), så er mangel på handling nå i ferd med å sette næringslivets drift og utviklingsmuligheter på spill, noe de ansvarlige politikere ikke synes å skjønne konsekvensene av.

Vet egentlig de ansvarlige hvor ille trafikken er i dag? En grei innføring i problemet kunne være ved selv å kjøre bil fra f.eks. Tasta en morgen, innom en barnehage på Bekkefare, og deretter videre til Forus. Bruk gjerne bussen.

Når vi ser hvor tafatt og feilslått veibyggingen foregår her i distriktet, endeløse diskusjoner om bybane langs dobbeltsporet osv., så er det åpenbart at slike saker håndteres feil her i landet.

Lokale politikere på jakt etter løsninger drar til Bergen eller Trondheim for å hente inspirasjon. Hvorfor ikke løfte blikket ut over landegrensen til land som virkelig kan dette med samferdsel? Man trenger ikke å dra lengre enn til Sverige for å finne vesentlig mer effektive løsninger.

Hos svenskene er det Næringsdepartementet som har ansvaret for en nasjonal plan, basert på forslag fra Trafikverket. Planen er bindende, og den etableres for en tiårsperiode. I Norge har Samferdselsdepartementet ansvaret for Nasjonal Transportplan (NTP), men planen er ikke bindende.

Et eksempel på svensk effektivitet er en 75 km firefelts motorvei, pluss dobbelt jernbanespor som nå bygges innen åtte år, til en kostnad på 13,6 milliarder, uten bompenger! I Sverige anser man optimal transportøkonomi som en viktig faktor for den totale samfunnsøkonomien, og prioriterer deretter. (Teknisk Ukeblad 23.08.11)

Her hjemme, i verdens rikeste land, er virkemidlene bompenger, rushtidsavgift, parkeringsrestriksjoner, utvidede fleksitidsordninger osv. Og når det først bygges ny vei, så skjer det alltid stykkevis og for smalt, slik at man også får ny kostbar og kø-dannende anleggsvirksomhet senere.

Utrolig at ikke politikere ser muligheten for en stortilt stammesanking ved å framvise konkret handlekraft i en så viktig sak..

JENS MYKLEBUST
Stavanger

Kort og godt!

Korte innlegg, rett på sak,
kommer lettere i avisa
– og blir mest lest.

Send til: debatt@aftenbladet.no

Politikk Klima

Fattige land trenger bærekraftig utvikling

► Hvis alle land og selskaper skulle følge Norges eksempel, og gå videre med å utnytte sine fossile reserver til siste dråpe, er klimakatastrofen et sikkert resultat.

I Stavanger Aftenblad 16. januar kritiserte jeg argumentasjonen fra Ola Borten Moe om at utviklingslandenes tilgang til norsk energi vil være med på å bedre levekårene og bidra til treke millioner ut av fattigdom. Politisk rådgiver i Olje- og energidepartementet Ivar Vighenes, reagerte på dette i et innlegg i Aftenbladet 26. januar. Han innrømmer likevel at det er riktig når jeg påpeker at norsk olje og gass primært dekker fossilbasert vekst her hjemme og i andre rike land. Sammenheng med en eventuell fattigdomsreduksjon er i beste fall høyst indirekte ved at norsk fossil energi selges inn i et globalt marked.

Kan ikke fortsette

Vighenes lister energi, fattigdom og klima som vår tids største utfordringer. Jeg mener at fattigdomsproblem og klimautviklingen er de to overordnede problemstillingene. Utfordringen med å skaffe nok energi må underordnes effekten som verdens energibruk har på klimautviklingen. Jeg vil tro at Vighenes er enig i at en fossilbasert vekst med en økning i globale utslipp på tre prosent per år ikke kan fortsette i mange år framover, og at dette vil bli atskillig mer ødeleggende for mange fattige land, enn om det skulle ta noe tid å dekke eget energibehov.

Det internasjonale energibyrået, IEA, slår fast at for å ha en rimelig sjanse til å begrense den globale oppvarmingen til maksimum to grader, kan vi bare bruke om lag en tredjedel av de gjenværende kjente reservene av fossilt brennstoff som fossilindustrien planlegger å utvinne. Hvis alle land og selskaper skulle følge Norges eksempel og gå videre med å utnytte sine fossile reserver til siste dråpe, er kli-

makatastrofen et sikkert resultat.

Med utslipp på dagens nivå vil vi overskride utslippsgrensen for togradersmålet på under 20 år. I følge IEA vil verden alt i 2017 kunne ha en så stor utslippsproduserende infrastruktur at det etter denne tid ikke er rom for ny infrastruktur som medfører klimagassutslipp.

Det er dessuten grunn til å minne om at selv to grader ikke er noen trygg grense. En slik stigning vil føre til betydelige klimaskader, blant annet med risiko for stor havstigning over tid. Lederen for IEA, Maria van der Hoeven, har påpekt at følgene av en «business as usual»-politikk trolig vil være en global temperaturøkning på rundt seks grader i dette århundre. I følge Verdensbanken vil en global oppvarming på fire grader føre til hetebølger som vi ikke har sett maken til, alvorlig tørke, store flommer i mange re-

gioner, og alvorlige følger for mange økosystemer. Utviklingsland er spesielt utsatt.

Uten en jevnere fordeling av jordens ressurser blir det vanskelig å kunne bekjempe utbredt fattigdom, innenfor rammene som en akseptabel klimautvikling krever. Manglende vilje til global utjevning er en stor moralsk utfordring. Det store overforbruket av fossile og andre ressurser i rike land, må reduseres. Hvis fattige land kopierer industrilandenes fossilbaserte vekst, uten at rike land reduserer sitt forbruk tilsvarende, vil den globale oppvarming bli på atskillig mer enn to grader. Klimautviklingen vil da medføre kostnader og skader for fattige land, som blir langt større enn en eventuell kortsiktig økonomisk vinning basert på bruk av fossile brennstoff.

Må bli liggende urørte

Jeg skulle ønske at både Vighenes og Olje- og energidepartementet ville ta de mange tegn på en farlig klimautvikling mer alvorlig og viser større vilje til å oppfylle IEAs anbefaling om at to tredjedeler av resterende fossilressurser ikke må utvinnes. Klimautfordringen krever at også Norge lar en stor del av våre resterende fossilreserver bli liggende urørte.

Oljeutvinning fra norske kilder er dessverre ikke av direkte nytte for fattige land. En utvinning av alle våre resterende ressurser vil tvert i mot bidra til en farlig klimautvikling, som først og kraftigst vil ramme fattig land. Jeg fastholder derfor at det ikke er grunnlag for å skyve fattige land og befolkningsgrupper foran seg i en argumentasjon for en forsert utbygging av norske fossilressurser.

GUNNAR KVÅLE

Professor emeritus, Senter for internasjonal helse, UIB

«Oljeutvinning fra norske kilder er dessverre ikke av direkte nytte for fattige land. En utvinning av alle våre resterende ressurser vil tvert i mot bidra til en farlig klimautvikling, som først og kraftigst vil ramme fattig land», skriver Gunnar Kvåle.
FOTO: COLOURBOX

Sokndal Vindmøller

Urørt natur blir mangelvare i framtiden

Jeg har ved flere anledninger hatt gleden av å besøke Sokndal kommune, både til lands og til vanns. Jeg synes at Sokndalen er heldig som bor i så flotte omgivelser og særegen natur.

Godt valg

At kommunen i 2003 valgte å bli en Cittaslow kommune, syntes jeg var et godt valg både for innbyggere, næringsliv og natur.

Jeg ser at kommunen med sin Cittaslow status har følgende visjon og filosofi:

► Leve det gode liv uten stress.

- Søke humane, miljøvennlige og holdbare løsninger.
 - Verdsette lokale kvaliteter og ta seg tid til ettertanke/refleksjon.
 - Respektere det lille og lokale i en global verden.
 - Søke det unike og spesielle.
- Dette synes jeg er en meget bra filosofi/visjon, og jeg håper derfor at de som styrer kommunen tar dette med seg når de skal ta den rette beslutningen i forbindelse den foreslåtte vindmølleparken/industriplanlegget på Siragrunnen.

Jeg håper at de med sin egen visjon

i mente heller ser verdien i områdets flotte naturverdier/potensial og ikke går for overnevnte ineffektive og skadelige vindmøllepark.

Ikke glem filosofien

Alle solemerker sier at framtidens hardeste valuta og mangelvare er urørt natur. Dette er det fortsatt mye av i Sokndal, og jeg håper for næringsliv, natur og innbyggere at kommunen ikke glemmer dette og sin egen filosofi.

HALVARD JOSEFSEN

Hommersåk

Debattinnlegg

sendes til debatt@aftenbladet.no
Kommentar: inntil 5000 tegn. Legg ved portrettfoto.
Hovedinnlegg: ca. 3500 tegn.

Underinnlegg: ca. 1700 tegn.
Kortinnlegg: 700-1100 tegn.
Alle lengder er inkludert ordmellomrom.

Kronikk

sendes til kronikk@aftenbladet.no
Lengde inntil 5500 tegn inkl. ordmellomrom.
Foto av forfatter legges ved.